

Framtaget som en del av Socialstyrelsens stöd till regioners arbete
med nationell vårdförmedling

Nationell vårdförmedling och andra begrepp

Sammanfattning av begrepp kopplade till nationell vårdförmedling

Inledning

Detta material är en del av ett samlat stöd till regionerna som syftar till att förbättra regionernas förutsättningar att erbjuda patienter, som förväntas vänta längre än vårdgarantins tidsgränser, vård hos en annan vårdgivare – så kallad nationell vårdförmedling.

Denna begreppslista är en sammanställning begrepp kopplade till nationell vårdförmedling, och syftar till att vara ett verktyg för att öka förståelsen av området samt underlätta tolkning av övriga material kopplat till nationell vårdförmedling. Genom ökad förståelse för dessa begrepp kan samverkan förenklas och missförstånd minimeras.

Sammanställningen riktar sig främst till regionerna och personal som arbetar med nationell vårdförmedling. Listan kan också vara användbar för andra aktörer som samverkar med regionerna.

Begrepp

Behandlingsgaranti

Planerad vårdåtgärd inom 90 dagar.

Besöksgaranti

Första besök inom den specialiserade vården inom 90 dagar.

Fritt vårdval

Enligt 9 kap. 1 § patientlagen (2014:821) har patienten själv möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård, inom eller utanför hemregionen. Denna möjlighet innebär alltså att patienten själv väljer att söka vård hos en annan vårdgivare, till skillnad från att patienten erbjuds vård hos en annan vårdgivare.

Nationell lägesbild

Ett gränssnitt som kan ge en indikation om vårdgivares möjlighet att ta emot patienter. Syftet med lägesbilderna är att vara ett stöd för personal som arbetar med nationell vårdförmedling. I nuläget bygger lägesbilderna på historiska väntetidsdata.¹

Nationell vårdförmedling

När patienter erbjuds vård hos en annan vårdgivare (offentlig eller privat) med ledig kapacitet eller kortare väntetider – oavsett var denna vårdgivare bedriver sin verksamhet. **Detta innebär helt eller delvis en förflyttning av patientansvar mellan vårdgivare. Nationell vårdförmedling avser planerad och specialiserad vård som förmedlas ur ett tillgänglighetsperspektiv där det primära syftet är att uppfylla vårdgarantins tidsgränser.**

Riksavtal för utomlänsvård

En överenskommelse mellan Sveriges regioner om hur vård utanför hemregionen ska ersättas.

¹<https://www.ehalsomyndigheten.se/yrkesverksam/vard/nationell-vardformedling/>

Begrepp

Vårdlotskontor	Samlingsbegrepp för centrala vårdgarantifunktioner med samordnande ansvar. Kan även kallas för exempelvis vårdsamordnare, vårdsluss, vårdlotsfunktion, vårdlotskansli, kögeneral eller tillgänglighetsfunktion.
Vårdförmedlare	En särskilt utsedd vårdlots eller ordinarie vårdpersonal som arbetar med att förmedla vård.
Vårdgarantin	En författningsreglerad skyldighet som innebär att regionen ska erbjuda den som bland annat är folkbokförd inom regionen vissa vårdinsatser inom en viss tid (HSL, 9 kap.). Inom den specialiserade och planerade vården finns det två tidsgränser: Patienten ska erbjudas ett första besök i den specialiserade vården inom 90 dagar, och därefter få en påbörjad behandling inom ytterligare 90 dagar.
Vårdsöksystem	Nationellt system för att söka upp vårdkapacitet hos vårdgivare. Detta system utvecklas för tillfället av E-hälsomyndigheten. ¹
Väntetidsdatabas	Nationell databas om vårdgivares väntetider. Under 2025 övergår ansvaret för förvaltning av databasen till Socialstyrelsen.

¹<https://www.ehalsomyndigheten.se/yrkesverksam/vard/nationell-variformedling/>